

Τεχνολογία κεραμικής

Το πείραμα του νεολιθικού καμινιού

Δερβένι Θεσσαλονίκης: κοίτασμα πηλού (2010)

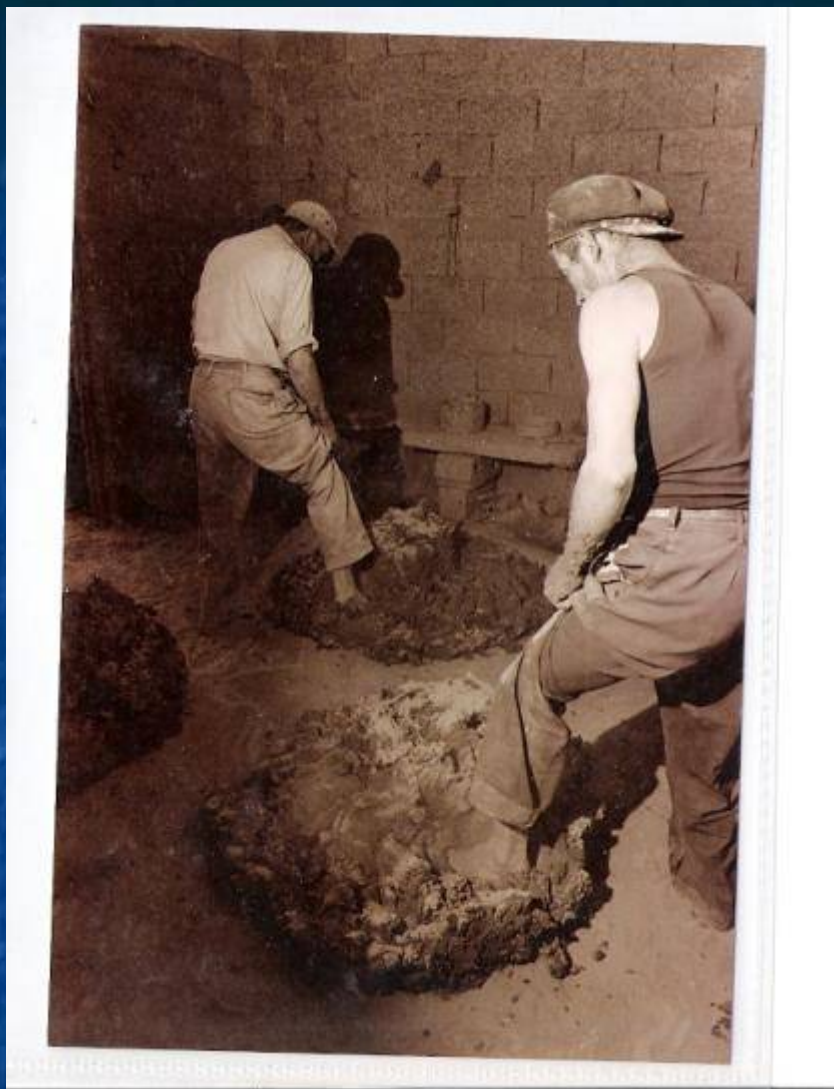
Κοπάνισμα πηλού
(Nelly's)

Πλύσιμο πηλού

Ζύμωμα πηλού

Κύπρος, παραδοσιακό εργαστήριο

Μαθήματα παραδοσιακής
κεραμικής

Μουσείο Νεότερης
κεραμικής, Ίδρυμα
Μπέττης Ψαροπούλου
-

Αρχαιολογικό Μουσείο
Θεσσαλονίκης

Οκτώβριος 2010

Χειροποίητη κεραμική. Η τεχνική της κουλούρας ή του μακαρονιού

Στίλβωση άωτου σκύφου . κυπέλλου - φιάλης

Εγχάρκτη διακόσμηση

Στίλβωση με βότσαλο,
κουτάλι, κοχύλι,
δέρμα, ύφασμα, σπάτουλα

Στίλβωση με βότσαλο,
κουτάλι, κοχύλι,
δέρμα, ύφασμα

Αιώρημα πηλού
Επίχρισμα - βαφή

Απόξεση εσωτερικού, λέπτυνση πυθμένα

Στέγνωμα σε ξηρό περιβάλλον μετά τη στίβωση

Η κατασκευή του νεολιθικού καμινιού

δοξασίες, ξόρκια, προλήψεις

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, 18-23.5.2011

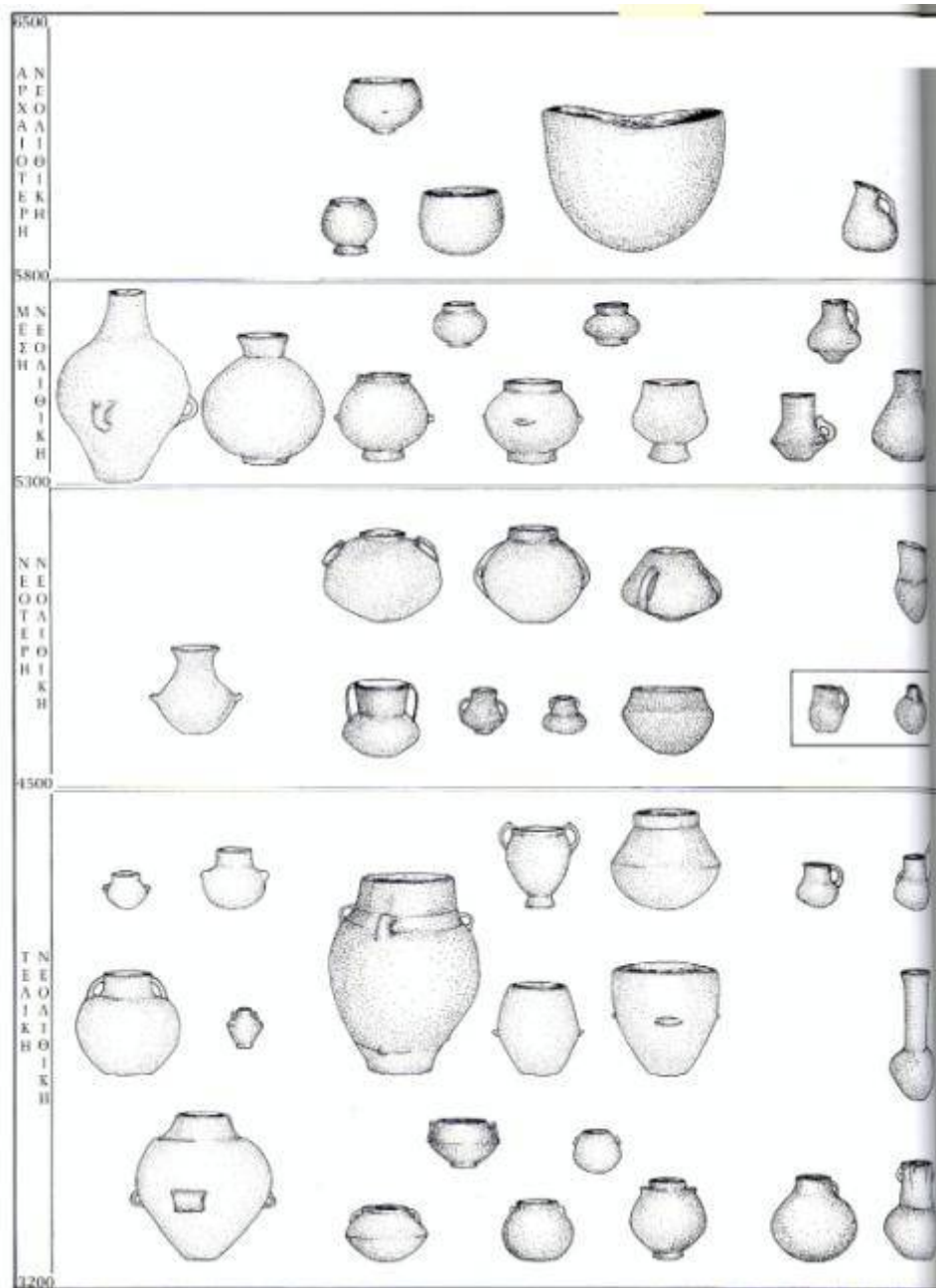
<http://users.uoi.gr/gramisar/prosopiko/vlaxopoulos/activity.htm#uoi>

ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

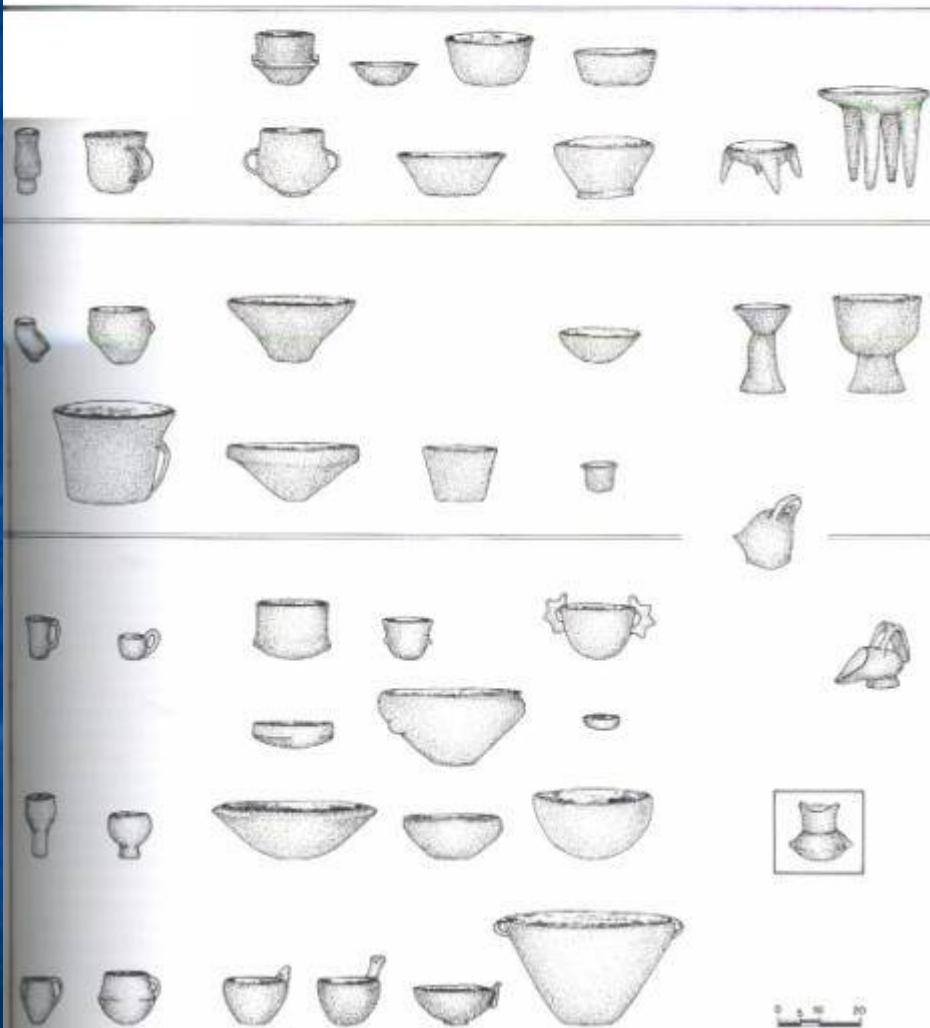
8^η – 4^η Χιλιετία π.Χ.

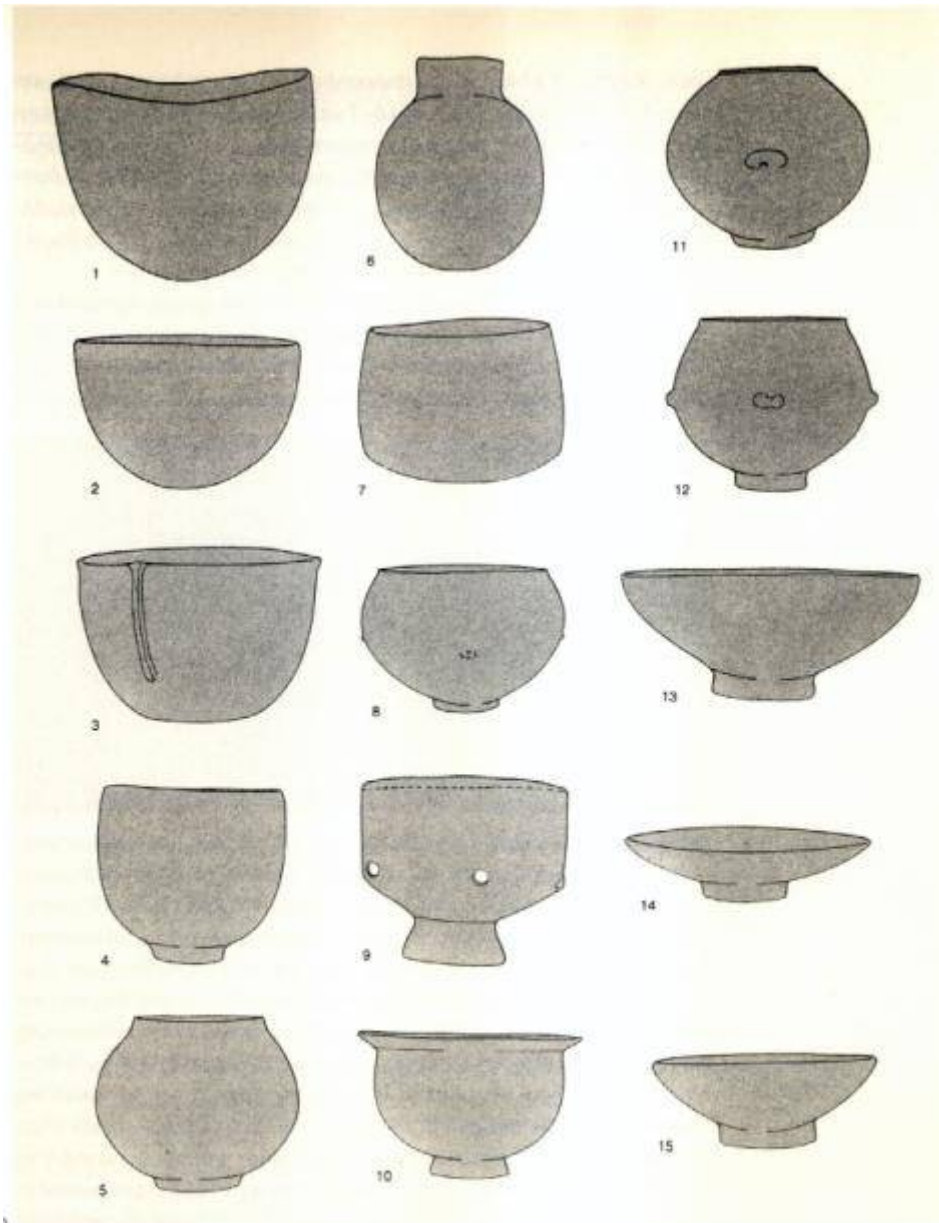
Νεολιθική κεραμική.

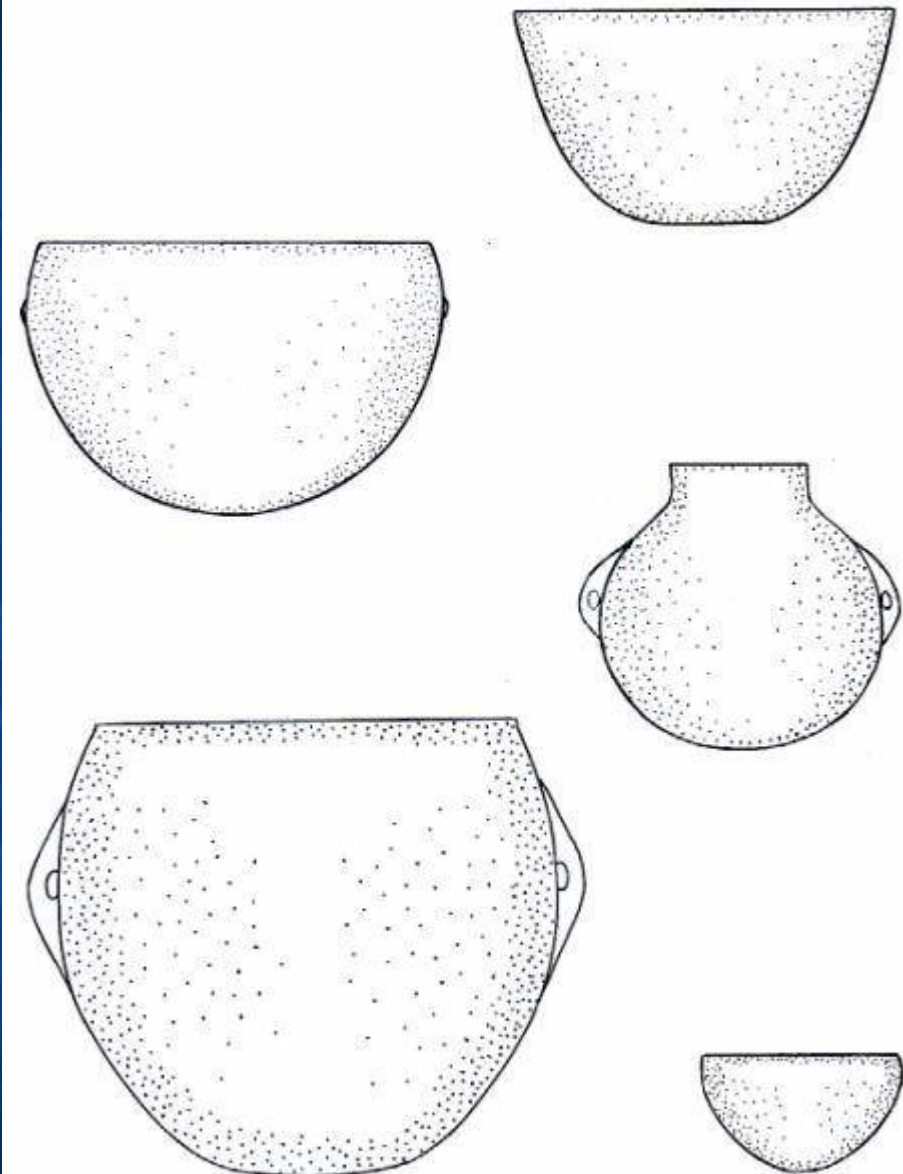
Εκ. 36. Διάγραμμα εξέλιξης της νεολιθικής κεραμικής, βασισμένο στα αγγεία της Έκθεσης.

10. ΣΧΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΓΓΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΗΣ ΝΕΟΛΙΘΙΚΗΣ

1 Μαγούλα Μπαλιμένου (Χαιρώνεια). Μουσείο Χαιρωνείας. 2 Σέσκλο. Μουσείο Βόλου. 3 Ότζάκι Μαγούλα. Μουσείο Λάρισας. 4 Νεμέα. Μουσείο Κορίνθου. 5 Ότζάκι Μαγούλα. Μουσείο Βόλου. 6 Μουσείο Χαιρωνείας (άνασκαφές Σπητηριάδη). 7 Λέρνα. Μουσείο Άργους. 8 Σέσκλο. Μουσείο Βόλου. 9 Άργισσα. Μουσείο Λάρισας. 10 Ότζάκι Μαγούλα. Μουσείο Βόλου. 11 Σέσκλο. Μουσείο Βόλου. 12 Άχιλλείο. Μουσείο Βόλου. 13 Σέσκλο. Μουσείο Βόλου. 14 Σέσκλο. Μουσείο Βόλου. 15 Σέσκλο. Μουσείο Βόλου.

10. Τυπικά σχήματα αγγείων της Αρχαιότερης Νεολιθικής εποχής.

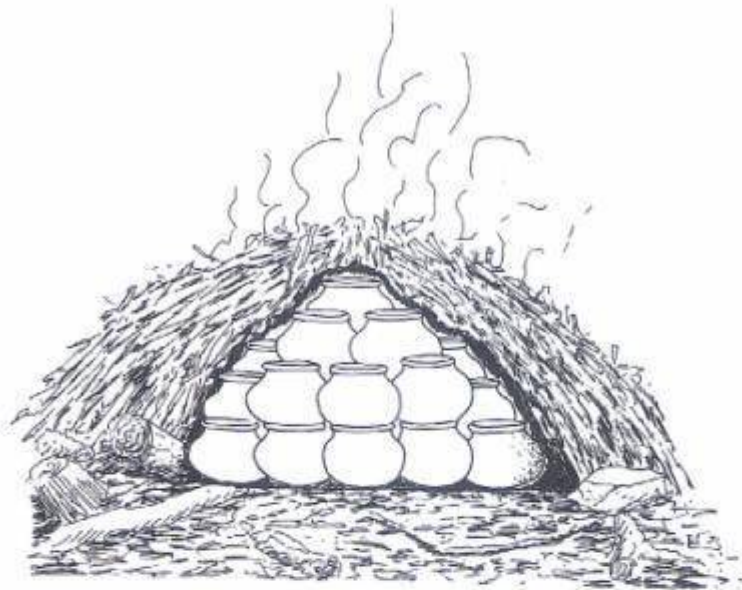

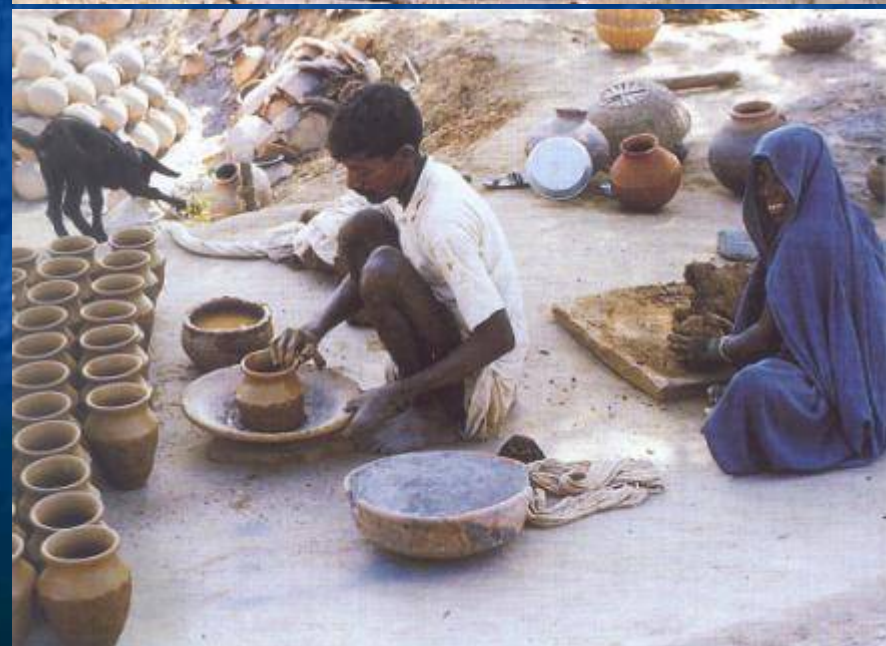

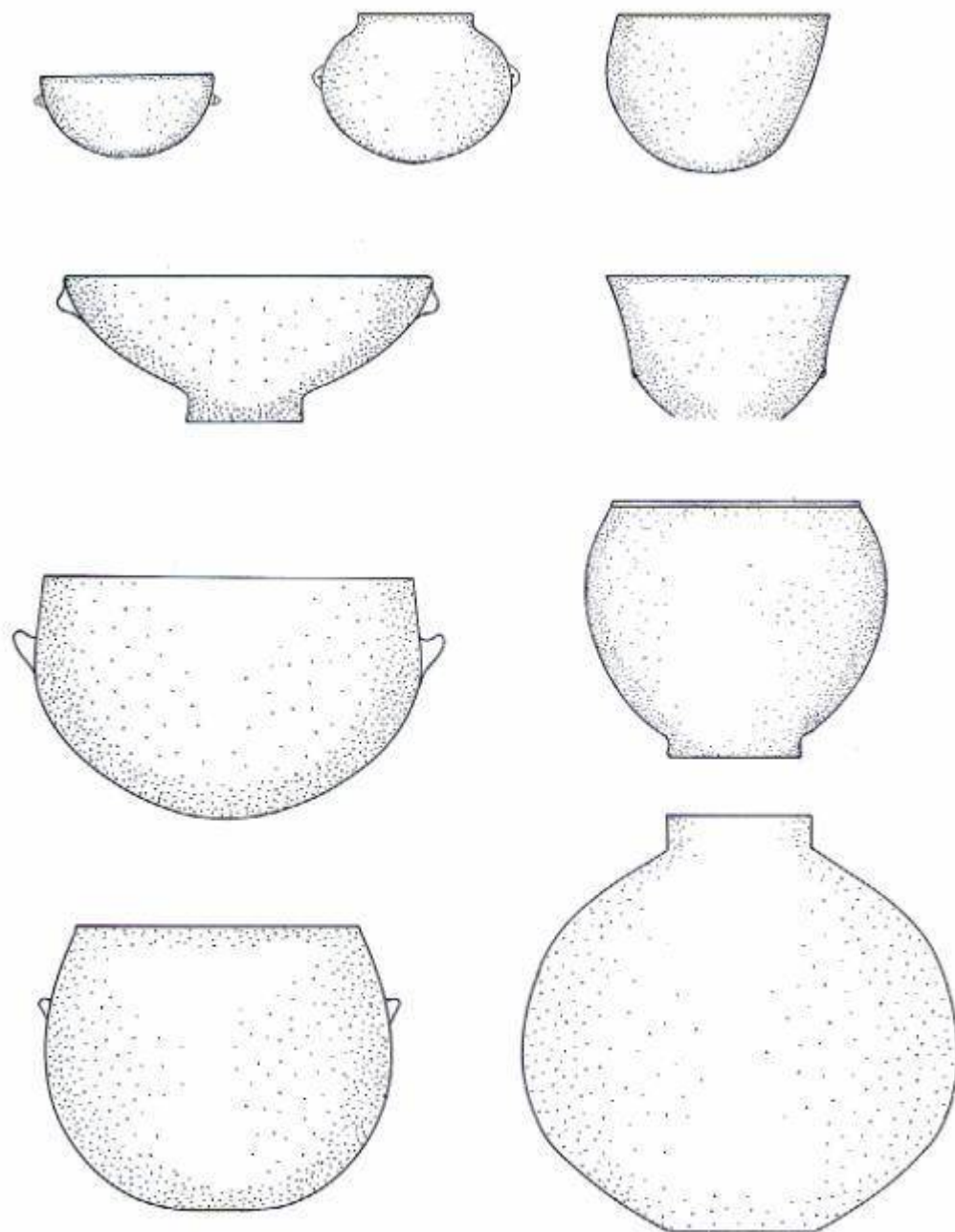
14. Σχηματική απεικόνιση καμινιού πρόσκαιρης πυράς.

15. Καμίνι ξυλείας σε περιοχή βορείως του Άρβρακικού κόλπου (φωτ. 1996).

45. Σχήματα αγγείων τῆς Μέσης Νεολιθικῆς.

Λακωνία, Κουφόβουνο
Μέση Νεολιθική

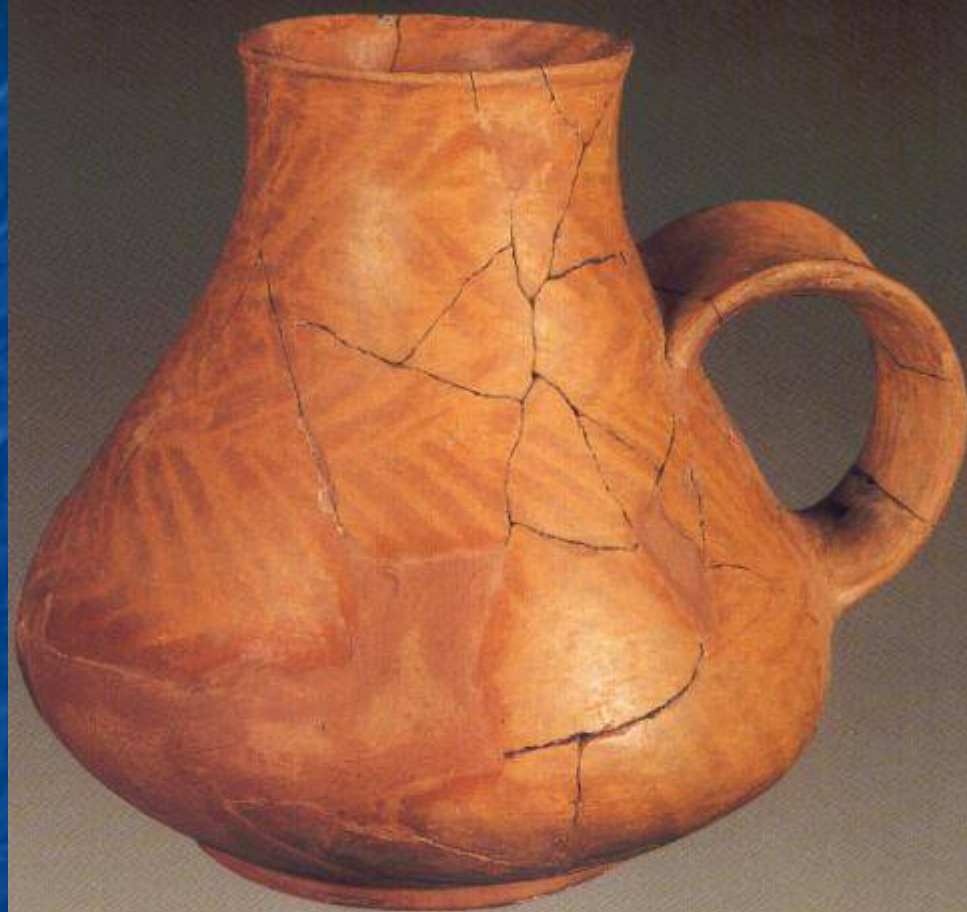

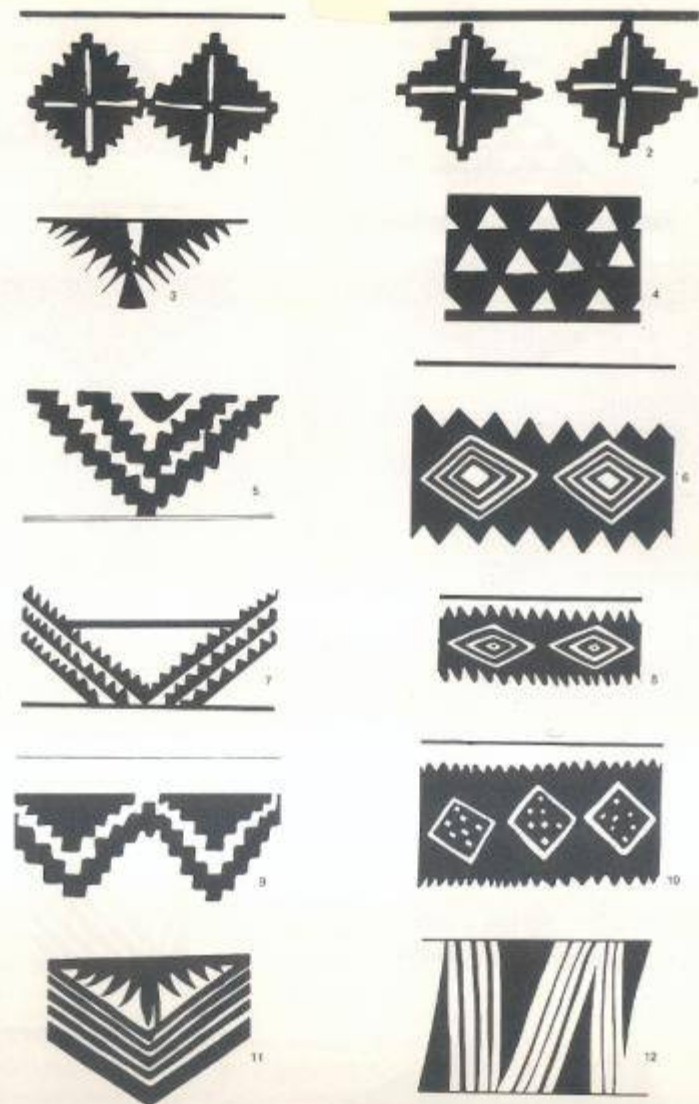

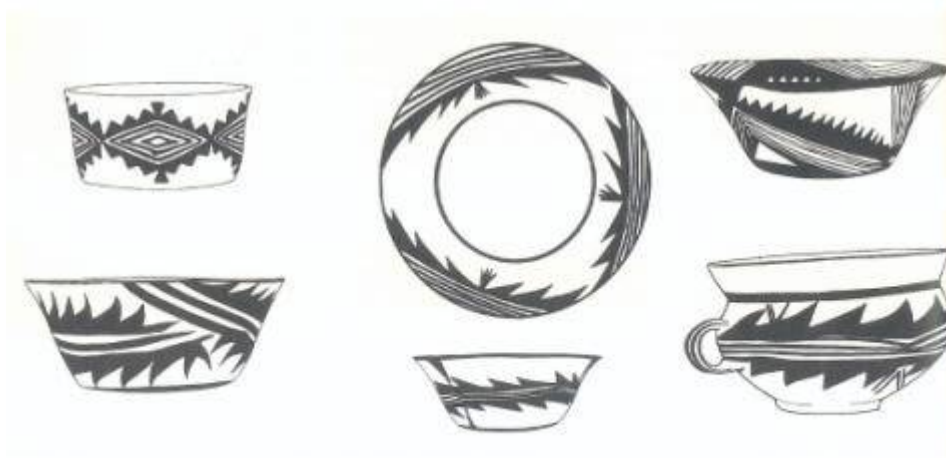

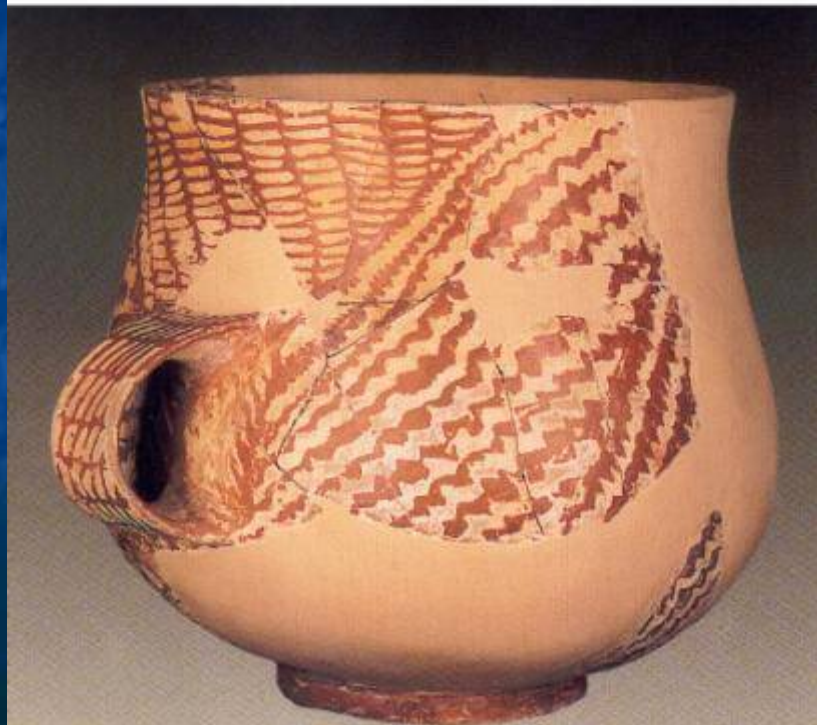
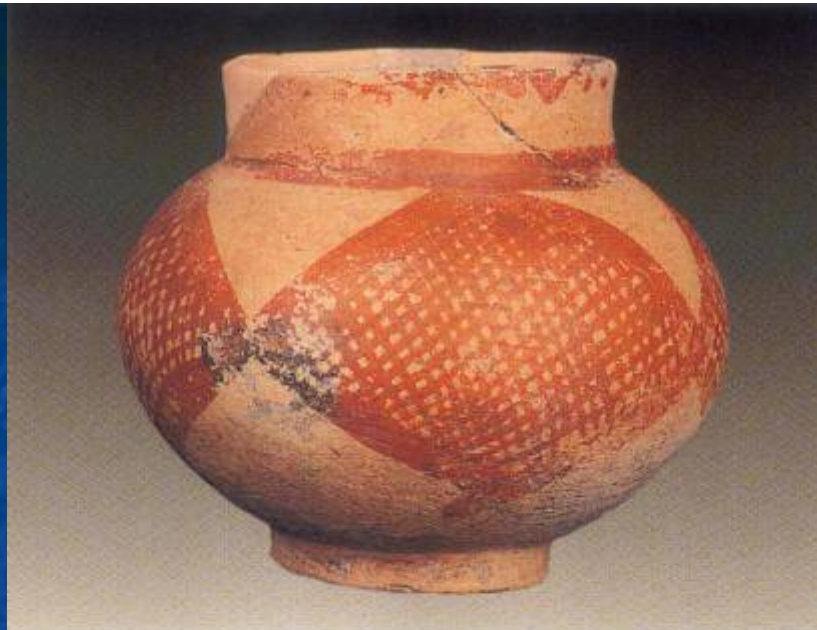

Λακωνία, Κουφόβουνο

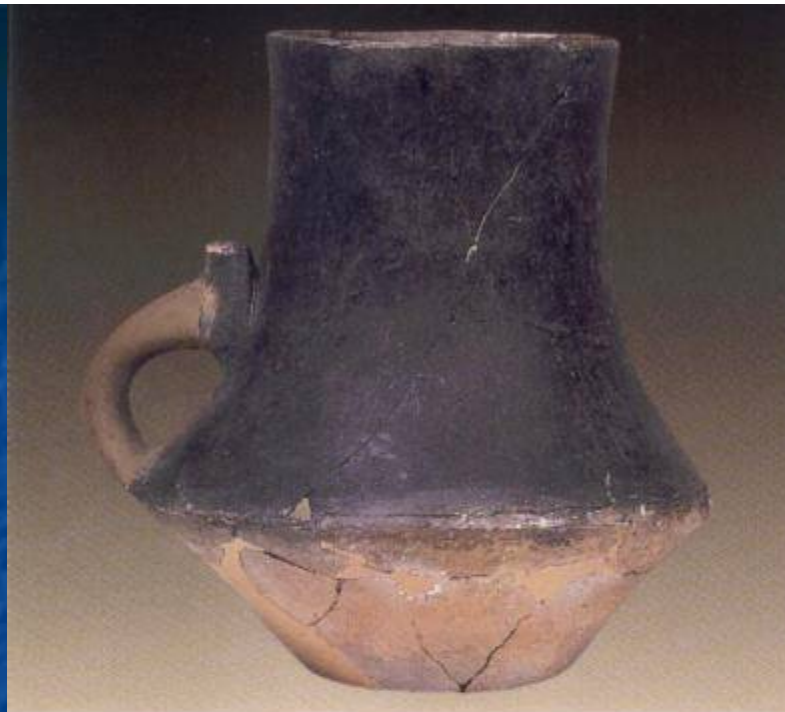
Μέση Νεολιθική

Πρωτοβερνικωτή / Urfirnis κεραμική

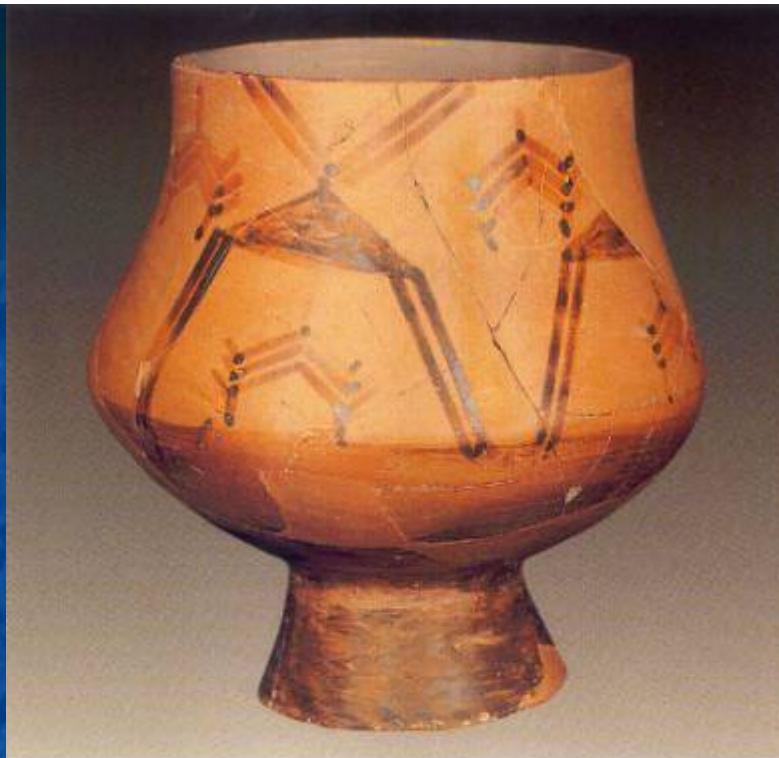

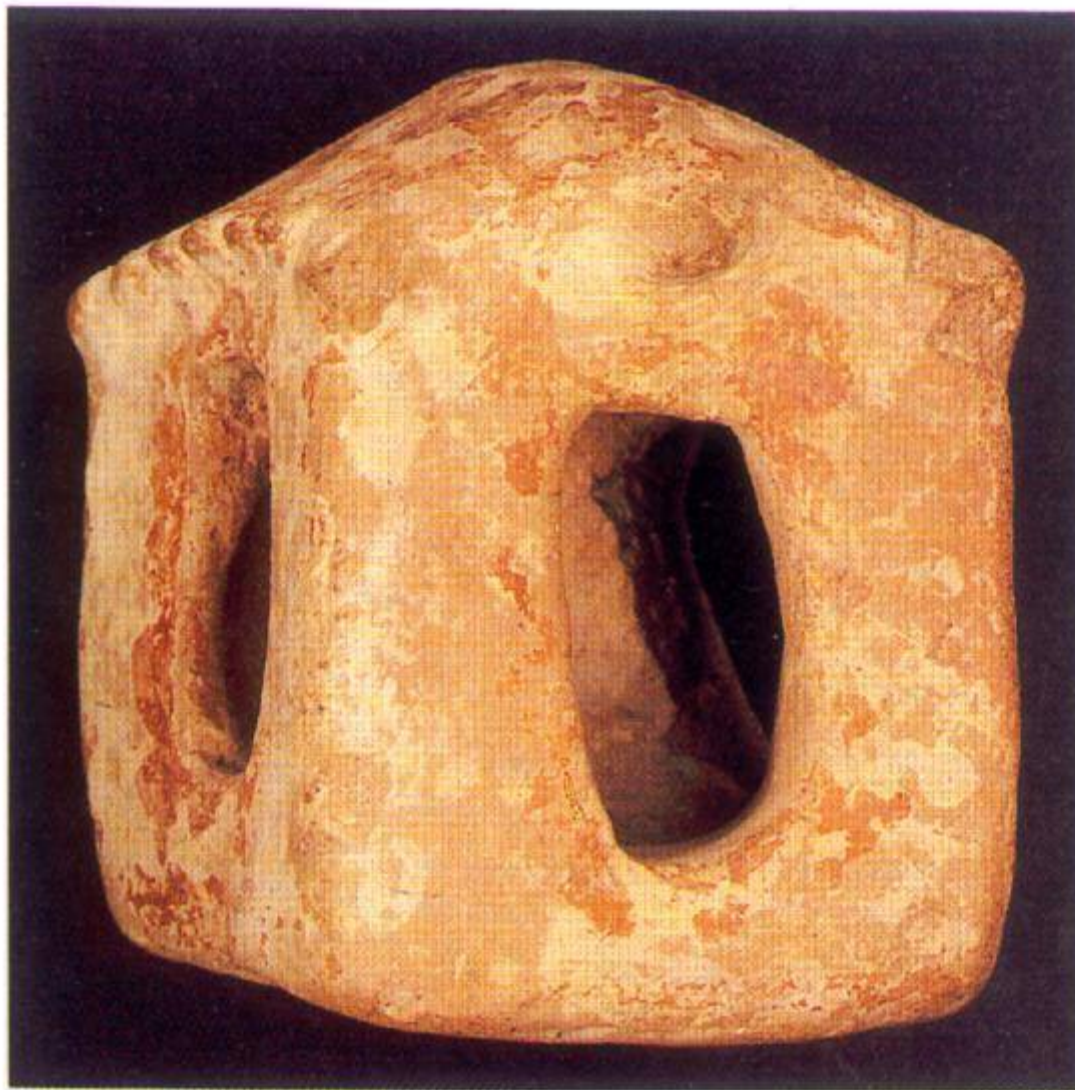

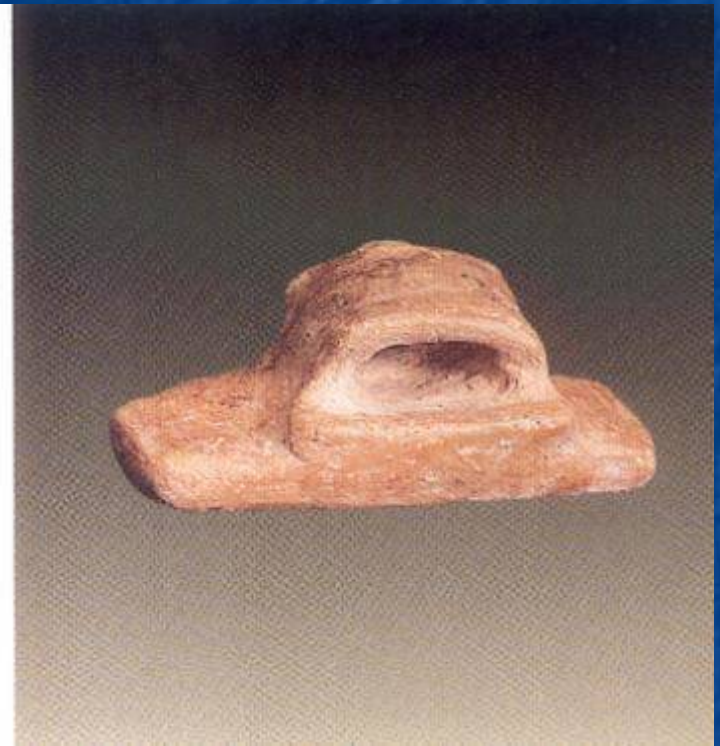

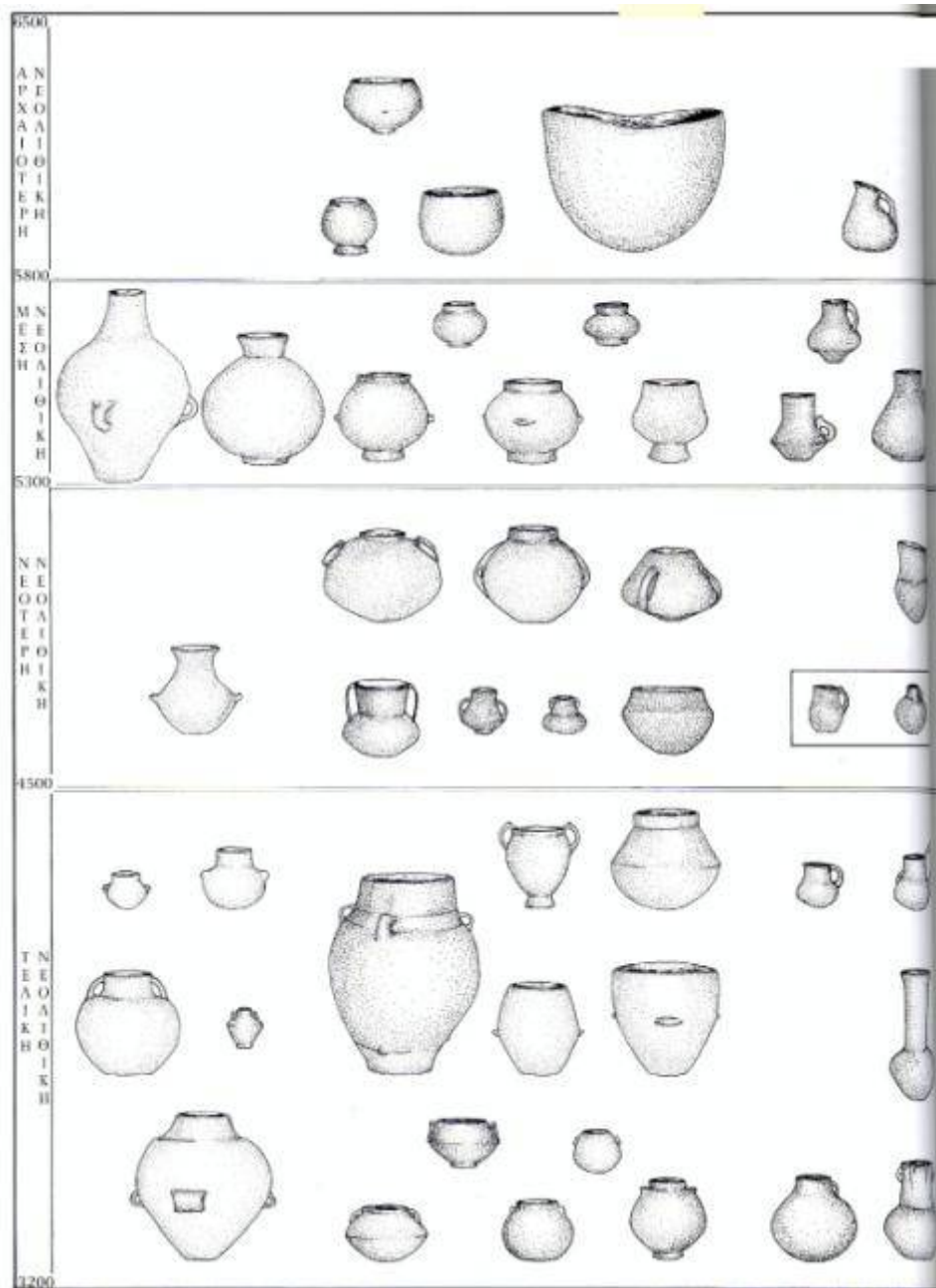
Νεότερη Νεολιθική 5300 - 4500 π.Χ.

Εικ. 14. Πήλινο ομοίωμα νεολιθικού σπιτιού από την Κραννώνα.

Εκ. 36. Διάγραμμα εξέλιξης της νεολιθικής κεραμικής, βασισμένο στα αγγεία της Έκθεσης.

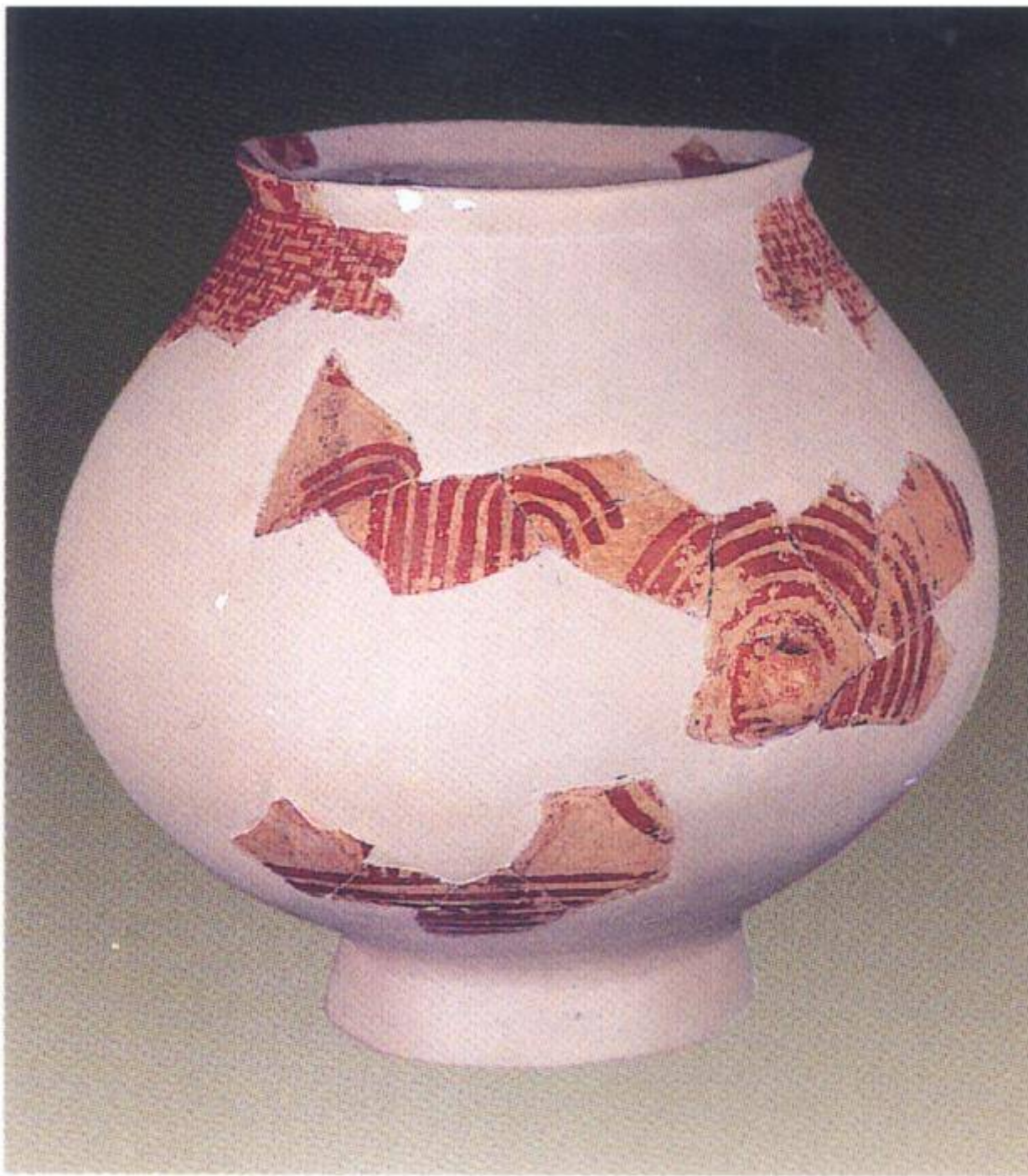

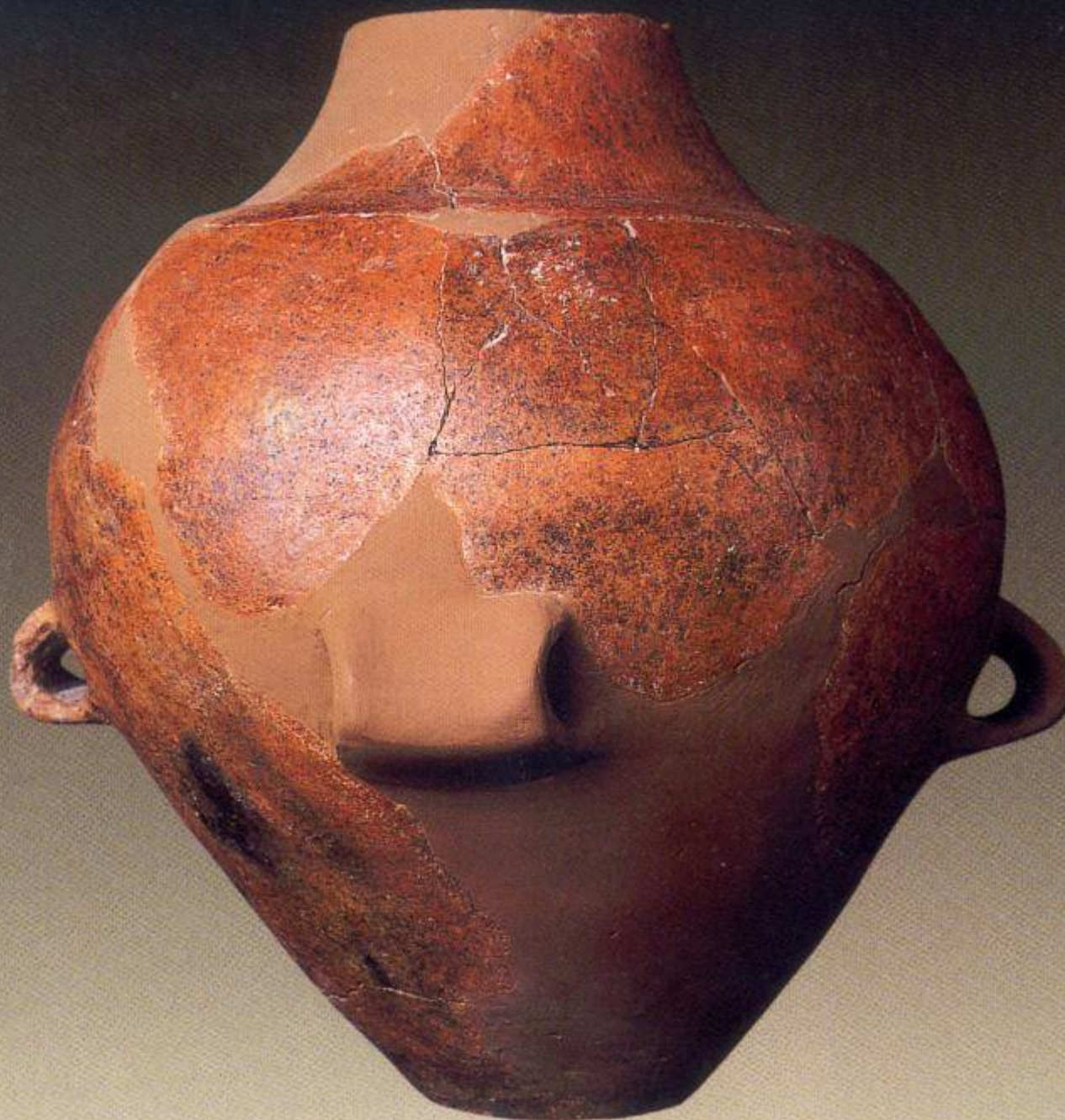

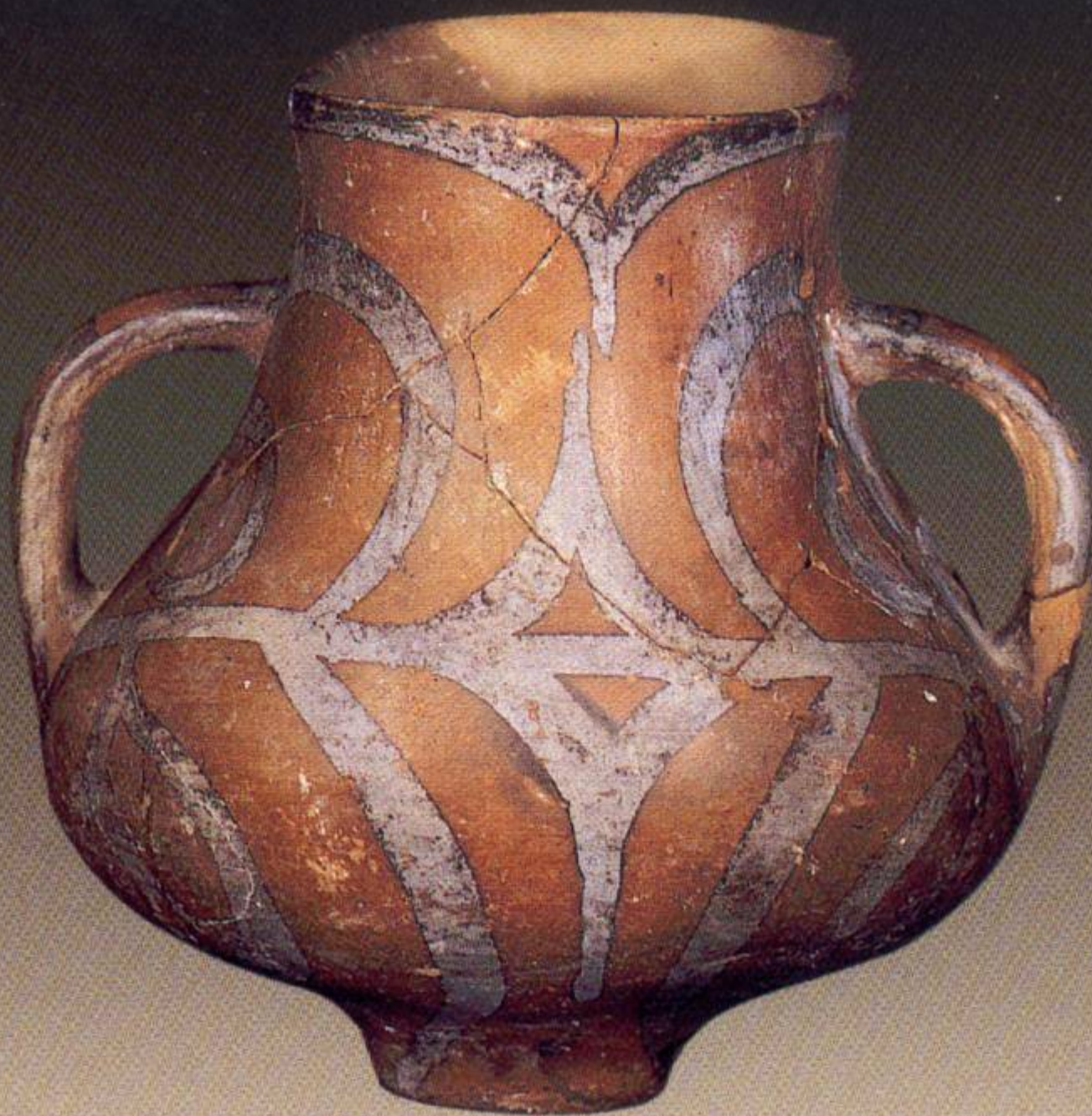

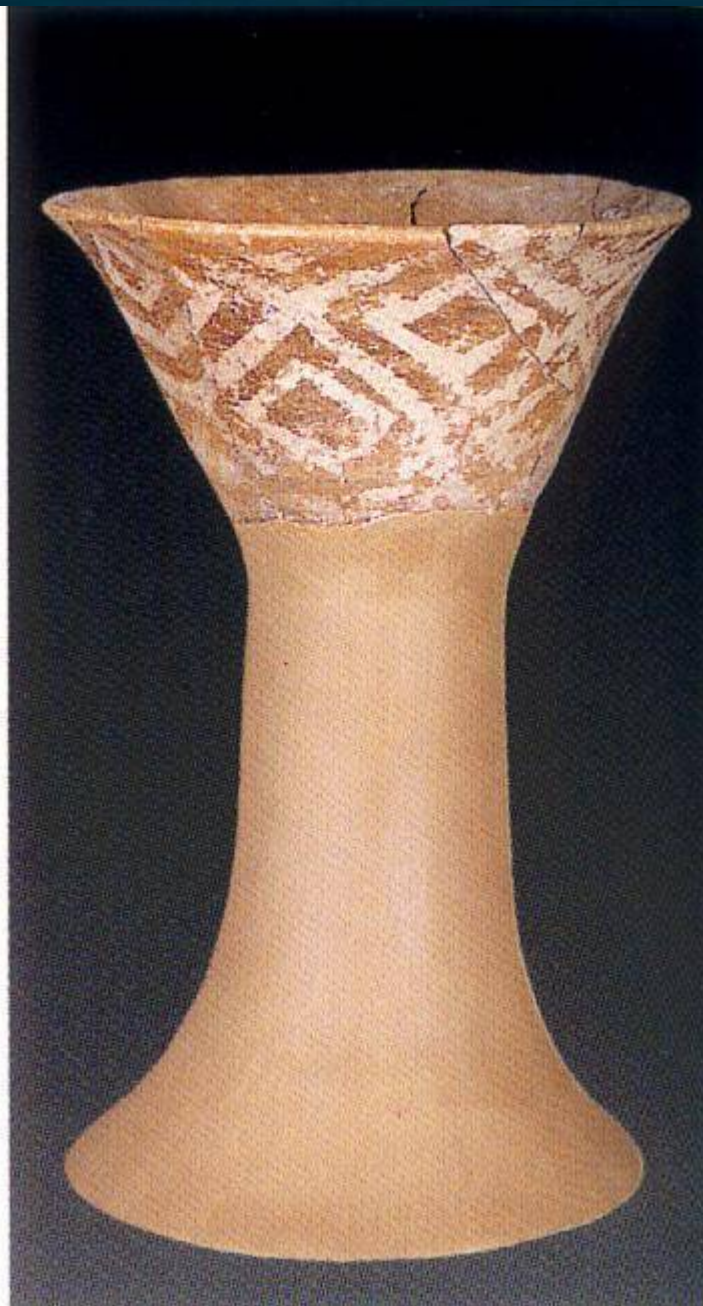

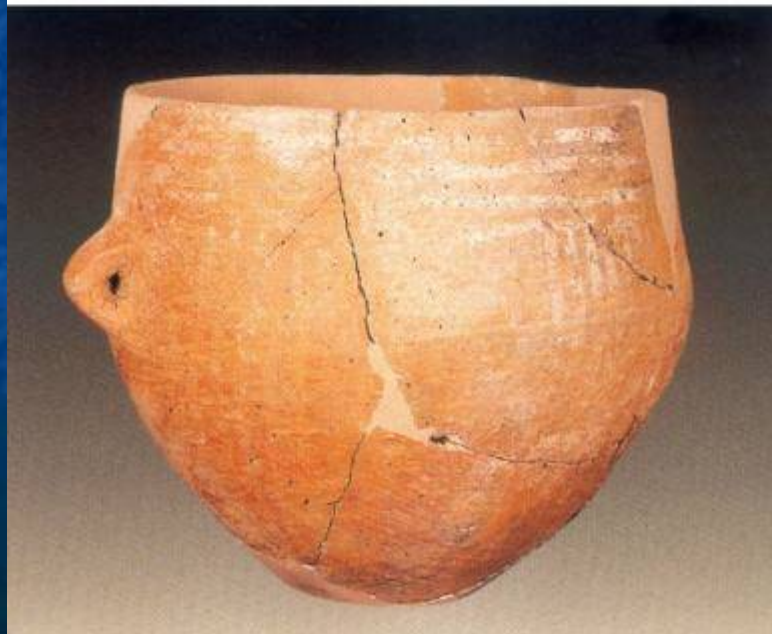
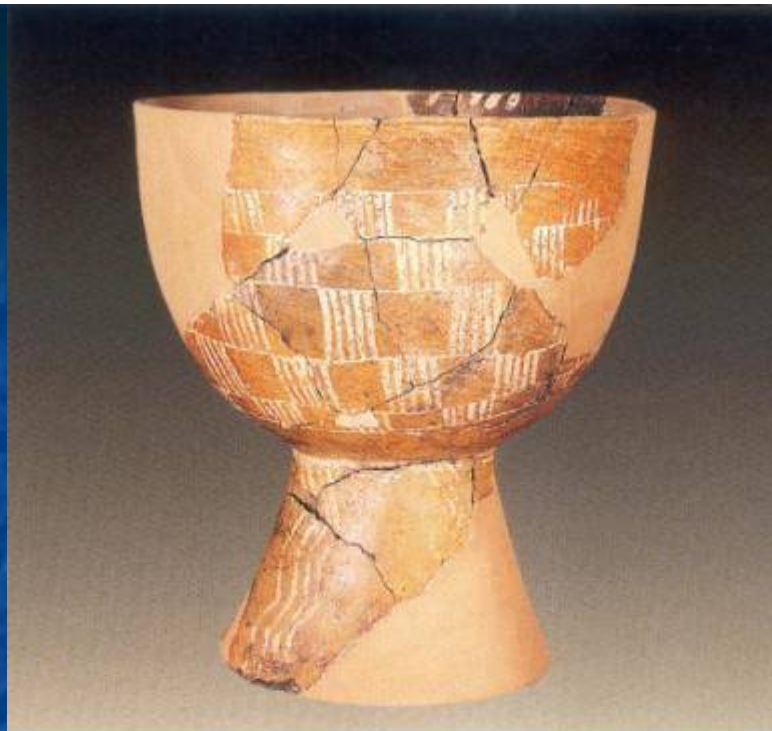

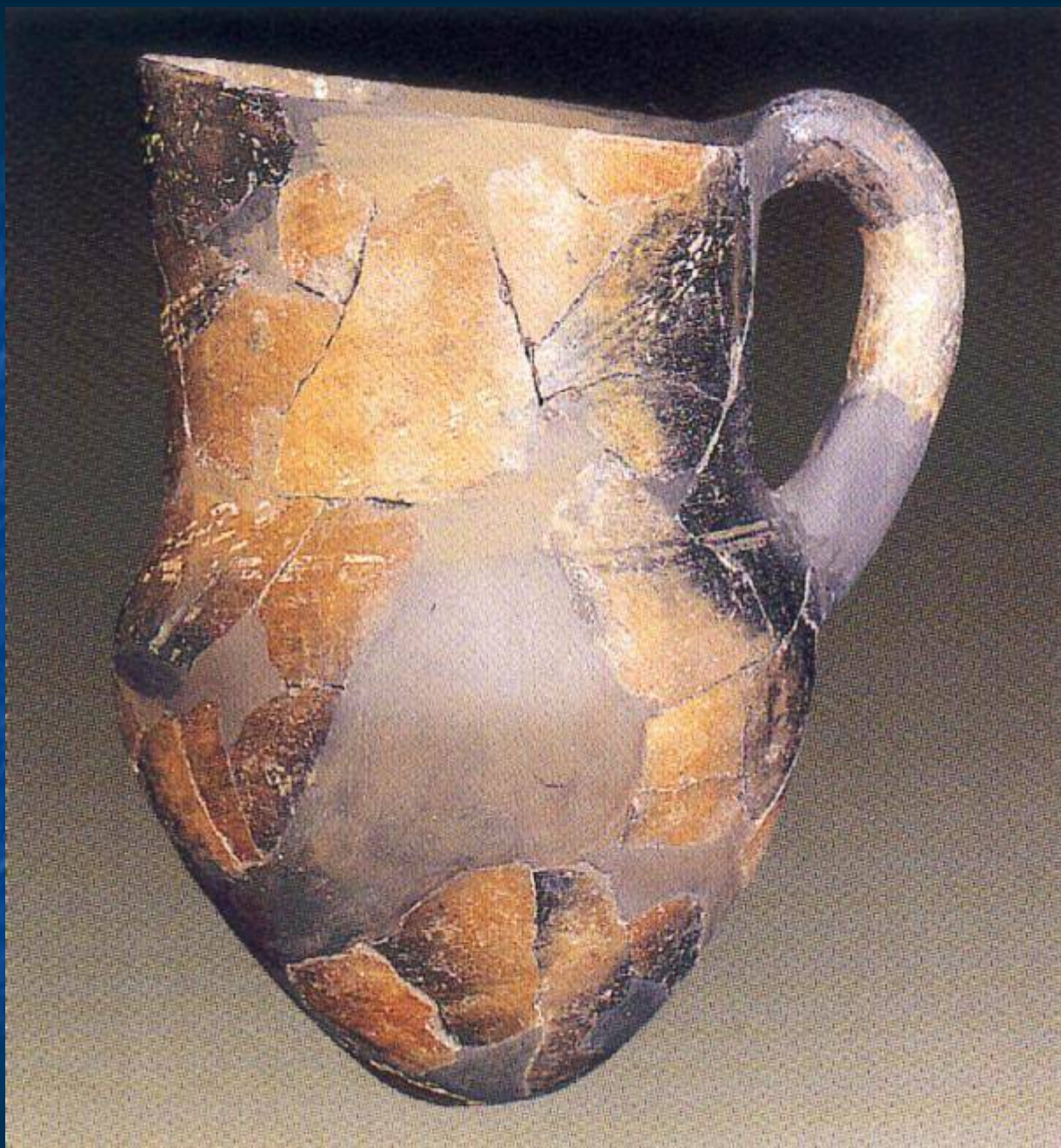

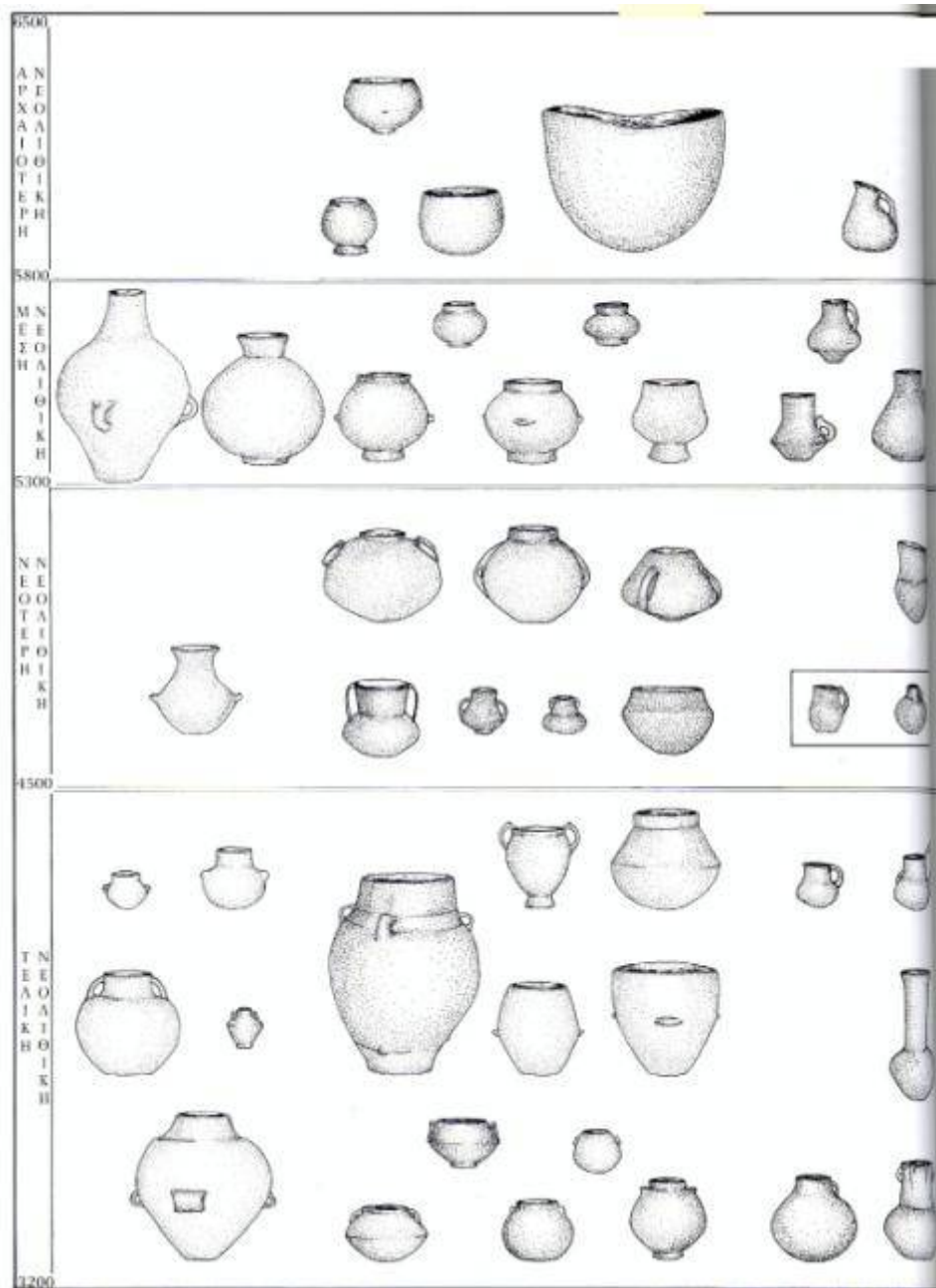

Νάξος, Σπήλαιο Ζα
Νεότερη Νεολιθική (5300 - 4500 π.Χ.)

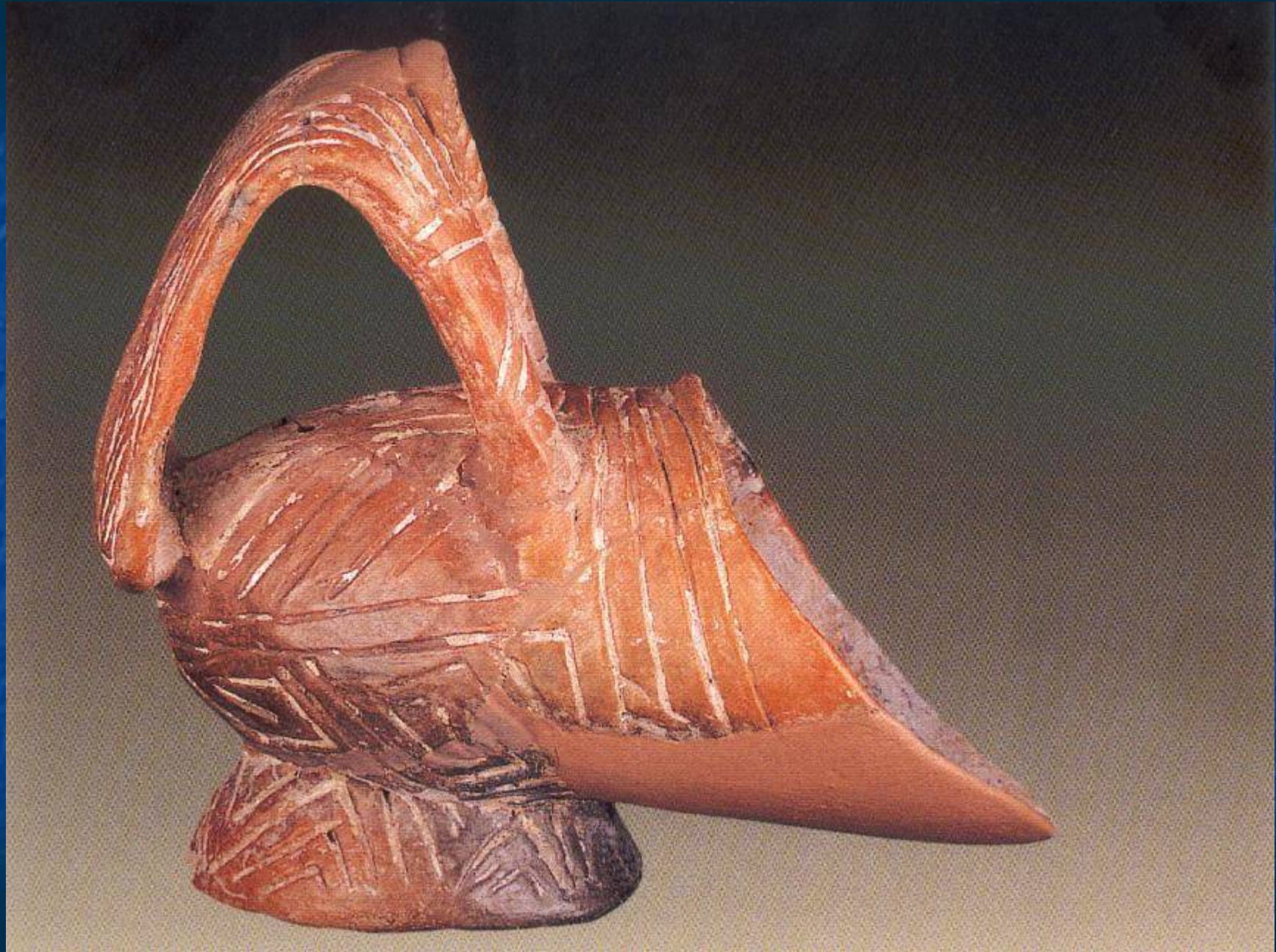
Τελική Νεολιθική ή Χαλκολιθική
4500 - 3200 π.Χ.

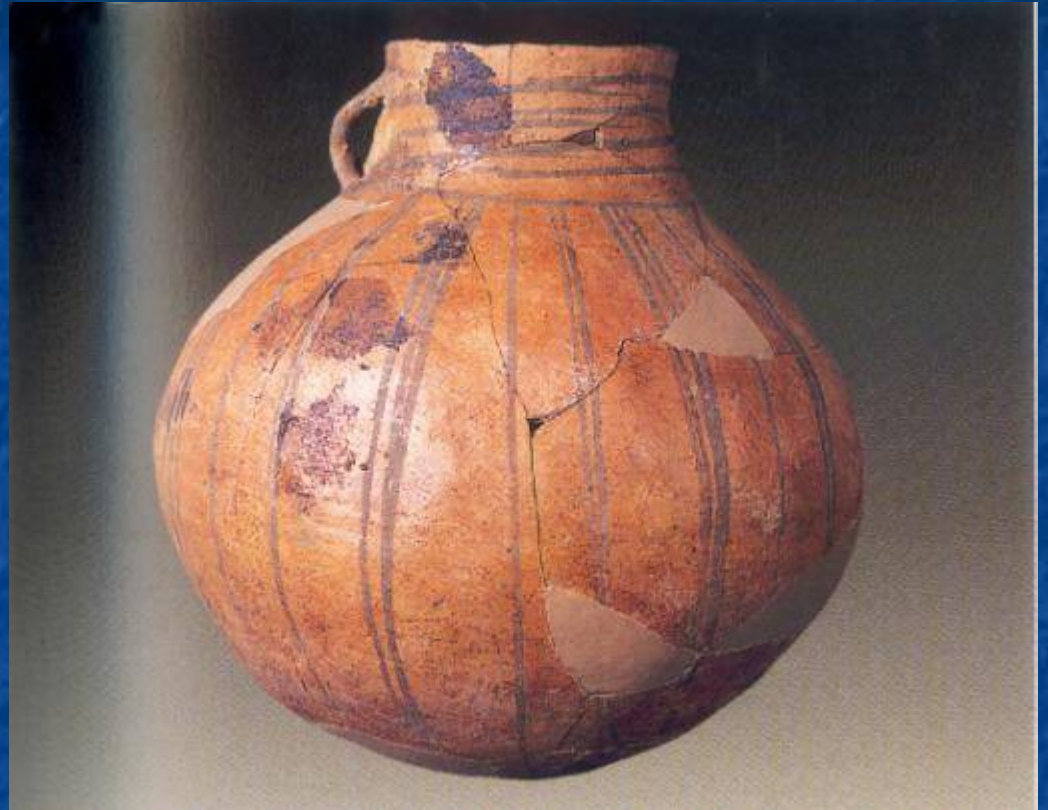
Εκ. 36. Διάγραμμα εξέλιξης της νεολιθικής κεραμικής, βασισμένο στα αγγεία της Έκθεσης.

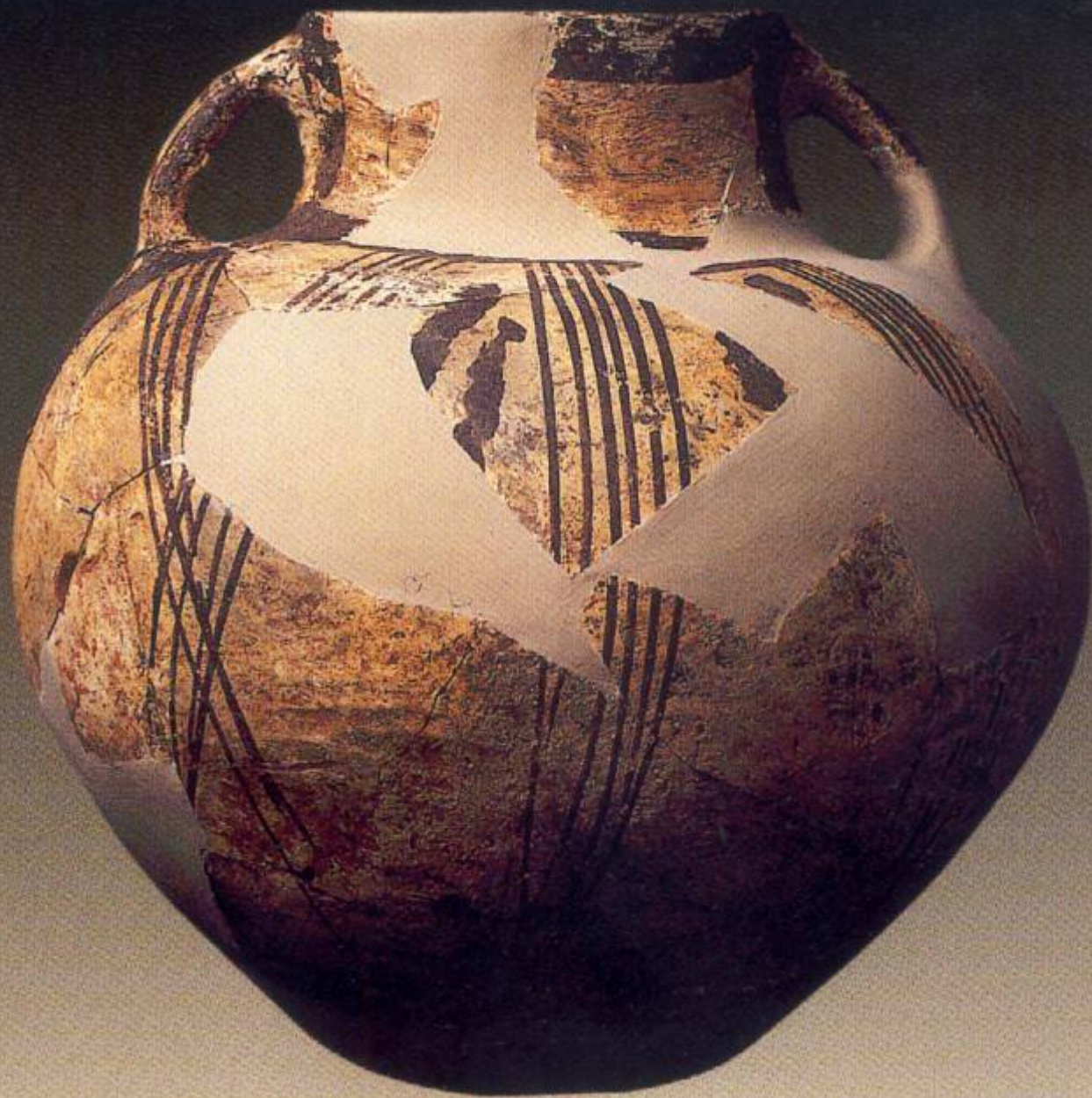

Διρός, Αλεπότρυπα

τρύπα Διρού, Ομαδικός ενταφιασμός φωτογραφία: Λιλή Παπ

Διρός, Αλεπότρυπα

Διρός, Αλεπότρυπα

Διρός, Αλεπότρυπα

A

, Αλεπότρυπα

Σπήλαιο Αλεπότρυπα Διρού,
Αγγείο της τεχνικής του πρωτογανώματος
("Η Κορώνα του Διρού")

φωτογραφία: Λιλή Παπαθανασοπούλου

Λέπρεο Ηλείας, Άγιος Δημήτριος: Οστέινη σπάτουλα (βοοειδούς ή ελαφιού), ίσως στιλβωτήριο κεραμέως. Τελική Νεολιθική 4500 – 3200 π.Χ.

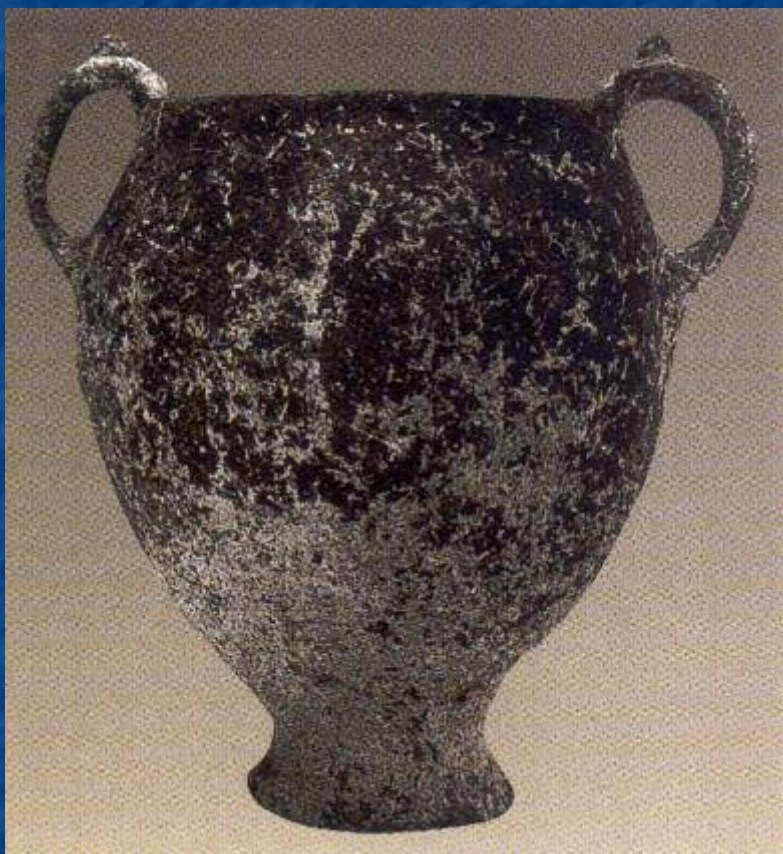

Λακωνία, Α' Κουβελέικη σπηλιά

Ανασκαφή εγχυτρισμού και αγγεία εγχυτρισμών

Τελική Νεολιθική

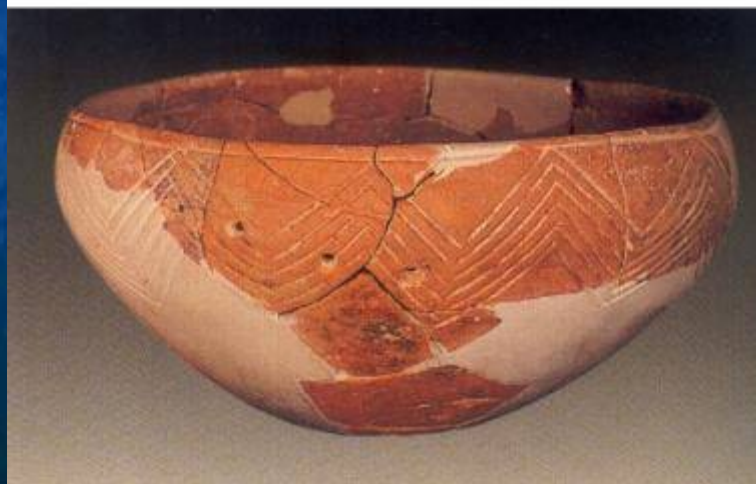
Τηγάνι Σάμου
Τελική Νεολιθική (4500 - 3200 π.Χ.)

Κρήτη
Τελική Νεολιθική (4500 - 3200 π.Χ.)

Γούβες (νομός Ιωαννίνων).
Κλειστό αγγείο με ανάγλυφη διακόσμηση.
Νεότερη Νεολιθική. Αρ. ευρ. AMI 8700.

Δολιανά (νομός Ιωαννίνων). Πήλινη λεκανίδα.
Τελική Νεολιθική. Αρ. ευρ. AMI 7927.

Δολιανά (νομός Ιωαννίνων). Μελανόχρωμη
πήλινη φιάλη. Τελική Νεολιθική.
Αρ. ευρ. AMI 7925.

νευρώσεις, και τμήματα ενός άλλου, διακοσμημένου με λευκή και ερυθρή επίθετη αλοιφή. Και οι δύο τύποι είναι γνωστοί από τον πολιτισμό Maliq II-Tren I της νοτιοανατολικής Αλβανίας.

Από τα Δολιανά συγκεντρώθηκε άφθονη κεραμική με μικρής κλίμακας διαφοροποιήσεις ανάμεσα στο υλικό των δύο θαπέδων κατοίκησης. Περιλαμβάνονται χονδρότοιχα αγγεία, στην πλειοψηφία τους ανοιχτά, με επίπεδη βάση, κωνικό σώμα και μία ή δύο κατακόρυφες, ταινιωτές λαβές. Η αδρά λειασμένη επιφάνειά τους διακοσμείται συχνά με επίθετες πλαστικές ταινίες, σε διάφορους συνδυασμούς. Συχνές είναι επίσης οι μελανόχρωμες ρηχές ή βαθιές λεκάνες με περίγραμμα S και χείλος που κλίνει προς τα έξω. Φέρουν δύο αντιθετικές άτρητες αποφύσεις και το χείλος τους διακοσμείται συνήθως με εγκάρσιες χαράξεις. Υπάρχει επίσης μακρή ομάδα λεπτότοιχων φιαλών, από καθαρότερο και καλύτερα ψημένο πηλό. Οι φιάλες καλύπτονται με πορτοκαλέρυθρο, στιλβωμένο επίχρυσμα, το οποίο συχνά φέρει μαύρες κηλίδες που δημιουργήθηκαν κατά την όπτηση των αγγείων σε επαφή με την καύσιμη ύλη. Τα λίγα δείγματα μελανών φιαλών «τύπου Μπρατισλάβα» συμπληρώνουν το κεραμικό υλικό της εγκατάστασης των Δολιανών.

Γούβες (νομός Ιωαννίνων). Ψαράκι αγγείου με γραπτή λευκή διακόσμηση. Νεότερη Νεολιθική. Αρ. ευρ. AMI 8663.

Γούβες (νομός Ιωαννίνων). Ψαράκι κλειστού αγγείου με αλοιφωτή διακόσμηση. Νεότερη Νεολιθική. Αρ. ευρ. AMI 8686.

Γούβες (νομός Ιωαννίνων). Ψαράκι κλειστού αγγείου μελανού χρώματος με ανάγλυφη διακόσμηση. Νεότερη Νεολιθική. Αρ. ευρ. AMI 8660-8659.

Κισσόνεργα - Μοσχοφίλια, Χαλκολιθική ΙΙ (3500 - 2800 π. Χ.)